

Dosarul nr. 3ra-679/23
2-18062811-01-3ra-26062023

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud.: G. Tocaiuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

28 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Struțescu Ana și Felișcan Raisa, reprezentate de avocatul Felișcan Victor,

în cauza civilă, de contencios administrativ depusă de Struțescu Ana, Felișcan Raisa, Mîndru Liudmila, Covaliov Alexei, Chiorescu Svetlana, Vițalari Sofia, Lozan Elena și Batîr Liudmila împotriva Consiliului municipal Soroca, Primăriei mun. Soroca și ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”, privind anularea refuzului în soluționarea cererii prealabile și obligarea pârâților să examineze cerințele din cererea prealabilă,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2022,

c o n s t a t ă:

La 17 septembrie 2018, Struțescu Ana, Felișcan Raisa, Mîndru Liudmila, Covaliov Alexei, Chiorescu Svetlana, Vițalari Sofia, Lozan Elena și Batîr Vitalii, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Soroca, Primăriei mun. Soroca și ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” privind anularea refuzului în soluționarea cererii prealabile și obligarea pârâților să examineze cerințele din cererea prealabilă.

În motivare, au invocat că în calitate de locatari ai blocului locativ cu nr. 35 scara II din str. Ștefan cel Mare, mun. Soroca sunt victime ale inacțiunii, lipsei de respect și iresponsabilității autorităților publice locale, în special a Primarului mun. Soroca, Său Victor.

Preponderent locatarii sunt pensionari, unii având grade de invaliditate, suferind de boli severe, inclusiv ce țin de posibilitatea de a se deplasa, iar în aceste condiții au devenit prizonieri în propria locuință, deoarece starea de sănătate nu le permite să ridice scările până la etajul 4-9 a blocului de locuit.

Reclamanții au susținut că, blocul de locuit a fost conceput a fi cu nouă nivele, iar, conform condițiilor tehnice, acesta era înzestrat cu lift pentru transportarea persoanelor și a încărcăturilor ușoare.

Blocul de locuit a fost dat în exploatare în anul 1980 și până în anul 2003-2004 ascensoarele au funcționat, fiind deservite de ÎMS „Lift-Service” din mun. Bălți.

Ulterior acestea au fost oprite din funcțiune de către autoritatea publică locală, fapt ce se confirmă prin scrisoarea semnată de șeful ÎM „DGLC Soroca” Ion Spinei, care în scrisoarea nr. 245 din 11.07.2018 menționează următoarele: „La cererea Dvs. de a pune în lucru ascensorul blocului locativ, care a fost stopat în anul 2004, ÎM „DGLC Soroca” vă informează că, din anul 2008 consiliul orășenesc de pe atunci, a stopat, prin Decizia nr.12/10 din 07.08.2008, deservirea blocurilor locative și contractul cu întreprinderea din Bălți „Lift-Service.

La moment cartea tehnică a ascensoarelor din Soroca sunt la specialistul Primăriei Captari Zinaida, unde în anul 2017 cu comisia specializată a inspectat toate ascensoarele, la care procesele verbale nu au fost aduse la cunoștința ÎM „DGLC Soroca” din cauza dată nu au informația concretă”.

În mod abuziv și fără un temei legal, ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” fondată de Consiliul orășenesc Soroca, a stopat activitatea ascensoarelor în toate blocurile de locuit din orașul Soroca, iar pentru stoparea lor nu existat nici un temei de drept sau de fapt; la rândul său, fabula precum că la originea deconectării ar sta o pretinsa datorie la energia electrică consumată de ascensoare, s-a adeverit a fi falsă și declarativă.

Or, în realitate, locatarii blocului nu au avut datorii la consumul de energie electrică pentru funcționarea ascensoarelor, plata se achita cu regularitate, mai ales persoanele în etate care dețin un grad mai înalt de responsabilitate.

La caz, dacă ar fi existat rău-platnici cu restanțe la plata serviciului respectiv, ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” era obligată să-i acționeze în judecată, pentru a nu afecta drepturile altor locatari care utilizează în comun ascensorul.

Drept exemplu întru dovedirea justeții celor afirmate că nu a existat nici o istorie legată de plata energiei electrice pentru ascensor, servește hotărârea Judecătorei Soroca din 10.07.2007, dosar nr. 2-1308, unde reclamanții Felișcan Raisa și Felișcan Ion au avut câștig de cauză.

Astfel, în pagina nr. 3 alineatul 2 a hotărârii, la rubrica constatările instanței de judecată, se menționează: „Deci, la momentul încetării funcționării ascensorului datorie la plată pentru acest serviciu reclamanții nu aveau - fapt, ce se confirmă și prin concluzia comisiei de stat în componentă lărgită /p.d.26/”.

Iar, în pagina 3 alineatul 1 al hotărârii irevocabile se menționează: „Așadar, potrivit p.p.5.6 Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale...aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, Î.M. DGLC Soroca gestionează fondul locativ și prestează serviciile comunale, inclusiv: h) servicii ascensor; i) deservirea tehnică și reparația blocurilor locative cu apartamente... și servicii ne comunale.

Conform p.12 evidenta energiei electrice utilizate pentru iluminarea scărilor și altor locuri de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor se efectuează separat.

Potrivit p.17 Regulamentul indicat plățile pentru serviciile locative, comunale și ne comunale se percep de la proprietari, chiriașii și arendașii caselor individuale, apartamentelor conform contractelor, în baza conturilor /bunurilor lunare respective pentru fiecare tip de serviciu”.

Prin urmare, problema cu ascensoarele din mun. Soroca așa și nu a fost soluționată; această problemă a fost mediatizată și în presa locală, fiind solicitată și convocarea comisiei guvernamentale cu participarea furnizorilor, agențiilor, reprezentanților APL în cadrul căreia s-a decis să se întreprindă acțiuni. Au fost inspectate mai multe ascensoare pentru a stabili starea tehnică a lor și devizul de cheltuieli necesar în speranța că problema va fi rezolvată.

Cu referire la pretenția legată de ilegalitatea și netemeinicia refuzului nr.col528/18 din 16.07.2018 emis de Primarul mun. Soroca, Victor Său, reclamanții au invocat că în respectiva scrisoare nu există indicată norma concretă din Legea bugetului care creează impedimente pentru alocarea cheltuielilor în așa scopuri.

Primarul, care reprezintă autoritatea executivă, în mod eronat, asumându-și competențe neatribuite prin lege, a răspuns și din numele autorității deliberative - Consiliul municipal Soroca, ceea ce este contrar art. 14 alin. (2) lit. b) din Legea privind administrația publică locală.

În susținerea pretenției de a obliga Consiliul municipal Soroca să examineze în cadrul ședinței solicitarea din cererea prealabilă privind alocarea surselor bănești pentru acoperirea cheltuielilor de repunere în funcțiune sau de procurare a noului ascensor, reclamanții au evidențiat scrisoarea nr. 245 din 11.07.2018 semnată de șeful „DGLC Soroca, Ion Spinei din care rezultă că Consiliul orașenesc Soroca a decis stoparea ascensoarelor prin Decizia nr. 12/10 din 07.08.2008. Totodată, reieșind din informația prezentată pe pagina oficială www.webinfo.cis.gov.md, se atestă că fondator al întreprinderii municipale pârâte este Consiliul or. Soroca cu cota de participare 100%.

Prin urmare, din prevederile art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 436 din 28.12.2008 privind administrația publică locală, rezultă că toate chestiunile ce țin de interes local trebuie soluționate de către autoritatea publică locală.

La fel, în susținerea aceleiași pretenții, menționează reclamanții și prevederile pct. 5 lit. h) din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și ne comunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” gestionează fondul locativ și prestează serviciile comunale, inclusiv servicii ascensor. Iar, după cum rezultă din materialele cauzei, calitatea de fondator al ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca” este atribuită Consiliului municipal Soroca.

Deci, la inițiativa Consiliului municipal Soroca au fost stopate ascensoarele. Dat fiind faptul că Consiliul local a decis stoparea ascensoarelor, ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunale Soroca” i-a revenit obligațiile de prestator de servicii, prevăzute de art. 10 (9) din Legea privind protecția consumatorului care stabilește obligațiile prestatorului.

În susținerea pretenției legate de obligarea Consiliului municipal Soroca și ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca” să asigure deservirea tehnică a ascensorului sau să încheie contract de deservire tehnică a ascensorului cu o întreprindere specializată, menționează că, atât Consiliul municipal Soroca, cât și ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca” se fac vinovați de situația creată prin lipsa de conlucrare, abordare și lipsa de acțiune. ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca” se face vinovată de gestionarea defectuoasă care a dus la stoparea ascensoarelor.

Consiliul municipal Soroca ca fondator al întreprinderii municipale nu a asigurat și nu a supravegheat managementul corect al întreprinderii, nu a preîntâmpinat pericolul deconectării, nu a executat obligația de soluționare a tuturor problemelor din localitate.

Consiliul municipal Soroca, deși a fost vizat în cererea prealabilă, nu a inclus în ordinea de zi a ședinței ordinare care trebuia să aibă loc în luna septembrie 2018 problema din cererea prealabilă, nu a soluționat cererea și nu dat răspuns în termenul prevăzut. În susținerea pretenției legate de obligare a gestionarului fondului locativ ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca” să execute nemijlocit decizia de repunere în funcțiune a ascensorului menționează reclamantii că, conform art. 2 din Regulamentul aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002, gestionar al fondului locativ este întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ întreprinderea municipală a gospodăriei locativ-comunale, cooperativa de construcție a locuințelor, asociația de coproprietari în condominiu, asociația de proprietari ai locuințelor privatizate, alți agenți economici, la balanța ori în gestiunea cărora se află fondul locativ, iar potrivit art. 6 lit.d) din același Regulament, servicii necomunale sînt: alimentarea cu energie electrică a apartamentelor, încăperilor locuibile în cămine, locurilor de uz comun din blocurile locative și funcționarea ascensoarelor.

La fel, în virtutea art. 12 din Regulamentul menționat, se arată că, furnizarea energiei electrice utilizată în locuințe se efectuează în bază de contract, conform prevederilor Legii cu privire la energia electrică. Energia electrică utilizată pentru: iluminarea încăperilor de uz comun și funcționarea ascensoarelor din blocurile locative se furnizează în baza contractului de furnizare a energiei electrice încheiat între furnizor și gestionarul fondului locativ.

Astfel, ascensoarele nu au rămas la balanța gestionarului fondului de locuințe, nefiind transmise prin acte de dispoziție terțelor persoane.

Solicită avocatul Felișcan Victor în interesele reclamantilor a considera ilegal și neîntemeiat refuzul nr.col-528/18 din 16.07.2018 emis de Primarul mun. Soroca Victor Său;

- obligarea Consiliului municipal Soroca să examineze în cadrul ședinței solicitarea din cererea prealabilă privind alocarea surselor pentru acoperirea cheltuielilor de repunere în funcțiune a ascensorului sau de procurare a altui ascensor situat în blocul locativ de pe strada mun. Soroca, str. Ștefan cel Mare 35, scara II;

- obligarea Consiliului municipal Soroca și ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” să asigure deservirea tehnică a ascensorului sau să

încheie contract de deservire tehnică a ascensorului cu o întreprindere în modul și condițiile prevăzute prin lege;

- obligarea gestionarului fondului locativ ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ Comunale Soroca” să execute nemijlocit decizia de repunere în funcțiune a ascensorului sau de procurare a acestuia în blocul locativ de pe strada mun. Soroca, str. Ștefan cel Mare 35, scara II.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 11 decembrie 2018 s-au atras în proces în calitate de persoane terțe - Batîr Liudmila și Novac Nina.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 15 martie 2019 s-a atras în proces în calitate de persoană terță - ÎMS „Liftservice”.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 01 decembrie 2021 s-a atras în proces în calitate de persoană terță – Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 607/1/35.

Prin încheierea protocolară din 23.07.2021, în legătură cu decesul pârâtului Batîr Vitalii, s-a dispus înlocuirea acestuia cu succesorul său în drepturi - Batîr Liudmila.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 06 octombrie 2021 acțiunea s-a admis parțial.

S-a constatat ca fiind ilegal și neîntemeiat refuzul nr. COL528/18 din 16.07.2018 emis de Primarul mun. Soroca, Său Victor. În rest, acțiunea, s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 05 noiembrie 2021, Struțescu Ana și Felișcan Raisa prin intermediul avocatului Felișcan Victor, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 06 octombrie 2021, solicitând casarea hotărârii în partea în care a fost respinsă acțiunea reclamanților, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, prin prisma art. 14 alin. (1) lit. b) și h) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, Primarul municipiului Soroca, Său Victor, în calitatea sa de autoritate publică executivă, a emis răspunsul nr. col-528/18 din 16.07.2018, ce conține refuzul privind reconectarea ascensorului.

Reclamanții prin cererea din 09.07.2018 au solicitat includerea chestiunii privind reconectarea ascensorului în ordinea de zi a ședinței Consiliului municipal Soroca.

Respectiv, Primarul mun. Soroca în mod eronat și-a asumat competențe neatribuite prin Lege, a răspuns la cerere din numele autorității deliberative, nefiind discutată problema dată la ședința consiliului.

Instanța a apreciat ca fiind întemeiată pretenția reclamanților de a considera ilegal și neîntemeiat refuzul nr. col-528/18 din 16.07.2018 emis de Primarul mun. Soroca, Victor Său.

Referitor la pretențiile reclamanților de a obliga Consiliul municipal Soroca să examineze în cadrul ședinței solicitarea din cererea prealabilă de a aloca surse pentru acoperirea cheltuielilor de repunere în funcțiune a ascensorului sau de procurare a altui ascensor situat în blocul locativ de pe strada mun. Soroca, str. Ștefan cel Mare 35, scara II, de a obliga Consiliul municipal Soroca și ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca” să asigure deservirea tehnică

a ascensorului sau să încheie contract de deservire tehnică a ascensorului cu o întreprindere în modul și condițiile prevăzute prin lege, de a obliga gestionarul fondalului locativ ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca” să execute nemijlocit decizia de repunere în funcțiune a ascensorului sau de procurare a acestuia în blocul locativ de pe strada mun. Soroca, str. Ștefan cel Mare 35, scara II, instanța a reținut că, autoritatea publică s-a întrunit în ședință, fiind pusă în discuție chestiunea privind alocarea surselor financiare pentru punerea în funcțiune a ascensorului de pe str. Ștefan cel Mare, 35 scara II, din mun. Soroca.

La 02 februarie 2021, de către Consiliul municipal Soroca a fost emisă Decizia nr.2/29 din „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind mecanismul de implementare a programului „Bugetare Participativă” în mun. Soroca.

La 09 aprilie 2021, de către Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 607/1/35, înregistrată în Registrul de stat al Persoanelor Juridice la 27.02.2020 (Vol. II, f.d. 243), administrator Struțescu Ana, a fost depus formularul de participare pentru proiectul finanțat în cadrul inițiativei de Bugetare participativă, obiectul general al proiectului repunerea în funcțiunea ascensorului.

În baza acordului pentru implementarea proiectului „Repunerea în funcțiune a ascensorului” dintre Asociația de Coproprietari în Condominiu nr. 607/1/35, administrator Struțescu Ana, și Primăria mun. Soroca semnat la data de 04 iunie 2021, asociația a beneficiat de suma de 50000 lei, fapt confirmat prin bonul de transfer pe contul asociației.

Astfel, faptul că suma de 50000 lei nu acoperă pe deplin costurile bugetului de repornire a liftului, instanța nu poate să dea o apreciere în acest sens, or este de competența autorității publice deliberative de a decide referitor la cuantumul finanțărilor pentru necesitățile locatarilor. Pretențiile date, încadrându-se în prevederile Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10.03.1993.

Prin deciziei Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2022, s-a respins apelul declarat de Struțescu Ana și Felișcan Raisa prin intermediul avocatului Felișcan Victor împotriva hotărârii judecătorei Soroca, sediul central, din 06 octombrie 2021, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea formulată de Struțescu Ana, Felișcan Raisa, Mîndru Liudmila, Covaliov Alexei, Chiorescu Svetlana, Vițalari Sofia, Lozan Elena și Batîr Liudmila împotriva Consiliului municipal Soroca, Primăria mun. Soroca și ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”, privind anularea refuzului în soluționarea cererii prealabile și obligarea pârâților să examineze cerințele din cererea prealabilă.

La 13 ianuarie 2023, Struțescu Ana și Felișcan Raisa, reprezentate de avocatul Felișcan Victor au depus de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 decembrie 2022, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

La 27 iunie 2023, recurenții au depus recursul motivat, invocând instanța de apel nu a dat o apreciere corectă tuturor circumstanțelor obiective ale cauzei și soluția instanței în partea respingerii acțiunii este neîntemeiată.

Instanța de apel, era obligată să aprecieze dacă la data expirării termenului de 30 de zile de examinare a cererii prealabile colective din 09 iulie 2018, legal sau nu a acționat Consiliul local, care nici nu a purces la examinare.

Obiectul litigiului este raportat la situația din 08 august 2018, dar nu la data existenței Asociației de locatari.

Recurenții au susținut că, sunt absolut irelevante și abuzive aprecierile instanței de apel, precum că, obligația de a asigura deservirea tehnică a ascensorului sau de a încheia un contract de deservire tehnică a ascensorului îi revine asociației de coproprietari ai blocului locativ din str. Ștefan cel mare, 35 din mun. Sorioca - ACC nr. 607/1/35 și nicidecum autorității publice locale; transferul în proprietate a locurilor de uz comun (în cazul de față - a liftului), producându-se în baza legii.

Instanța de apel în mod abuziv a denaturat obiectul litigiului, deoarece pretenția rămasă și concretizată în apel, se referă la diferența de bani pe care locatarii nu trebuiau să o suporte, pentru că nu a existat vina locatarilor la stoparea ascensorului.

Construcțiile ingineresti ale blocului de locuit, spațiile comune, acoperișul, subsolul, terenul aferent casei de locuit nu au fost transmise în proprietatea locatarilor care au privatizat apartamentele, respectiv au rămas în gestiunea gestionarului fondului de locuințe, iar în particular, liftul a fost în gestiunea Direcției Gospodăriei Locativ - Comunale Soroca, iar potrivit informației furnizate de Î.S „Lift-Service” în scrisoarea nr.01-4/11 din 16.01.2019 anume DGLC Soroca a refuzat semnarea contractului nou propus la 01.01.2004.

Stoparea și staționarea îndelungată a liftului există din cauza inacțiunilor factorilor de decizie din cadrul întreprinderii municipale, împrejurare care a determinat la uzarea componentelor, elementelor funcționale și eroziunea pieselor.

În opinia recurenților, este eronată aprecierea instanței de apel precum că pretenția reclamanților privind obligarea Consiliului mun. Soroca să examineze în cadrul ședinței solicitarea de alocare a surselor financiare pentru acoperirea cheltuielilor de repunere în funcțiune a ascensorului sau de procurare a altui ascensor s-a consumat prin executare.

Decizia instanței de apel este emisă cu aplicarea eronată normele de drept material, nefiind constatate și elucidate deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului în fond.

Complețul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a III a „Procedura contenciosului administrativ”, Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, în special ce vizează prevederile cu privire la depunerea cererii de recurs, termenul depunerii, temeiurile recursului și procedura examinării acestuia.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin.(3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Cu referire la termenul recursului:

Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul decizia contestată la 15 decembrie 2022 în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că, copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost notificat părților la 19 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la dosar (f.d.17 Vol. IV).

La 13 ianuarie 2023, recurenții au depus recurs nemotivat.

La 29 mai 2023, instanța de apel a expediat părților decizia integrală, iar la 27 iunie 2023, a fost a depus recursul motivat.

Astfel, recursul este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023).

La 06 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Până la data examinării recursului, intimații nu au manifestat opțiunea de a depune referință asupra recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de

consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată remarcă că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023)).

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut.

Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39). 7 La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Struțescu Ana și Felișcan Raisa, reprezentate de avocatul Felișcan Victor.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Struțescu Ana și Felișcan Raisa, reprezentate de avocatul Felișcan Victor, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc